

दिनांक
Acharya

सांगली संस्थानचा सन १९३५ चा
नंबर २ चा कायदा.

पुरुषाकडून वारसाने अगर वांटपाने प्राप्त
होणाऱ्या मिळकतीसंवंधी हिंदू विधवांचे हक्कावावतचा कायदा.

ज्याअर्थी पुरुषांकडून स्त्रियांस वारसाने अगर वांटपाने प्राप्त होणाऱ्या मिळकतीसंवंधी
हिंदूर्मशास्त्रांतील कांहीं नियमांची असमता व अनिश्चितपणा
उदेश. काडून टाकून कांहीं नवे हक्क देणे आवश्यक आहे व याअर्थी
स्त्रियांचे अशा प्रकारचे इस्टेटीतील हक्क स्पष्ट ठरवून यांचा
दर्जा समाधानकारक पायावर उभारणे जरुर असल्याचे दिसून आले आहे, याअर्थी खालीलप्रमाणे
कायदा करणेत येत आहे.

१ एखादे हिंदू-स्त्रीचा नवरा तो पक्काकुटुंबी असता मयत झाला तरी अशी विधवा-स्त्री
समाईक कुटुंबांतील मिळ-
कत वांटून मागणेचा विध-
वेचा अधिकार.
इसमाचे विवेचा समावेश होत नाही.

संग्रहालय
Acharya

सांगली संस्थानचा सन १९३५ चा
नंबर १ चा कायदा.

पुरुषाकडून वारसाने अगर वांटपाने प्राप्त
होणाऱ्या मिळकर्तीसंवर्धी हिंदू विधवांचे हक्कावावतचा कायदा.

ज्याअर्थी पुरुषांकडून ख्रियांस वारसाने अगर वांटपाने प्राप्त होणाऱ्या मिळकर्तीसंवर्धी
हिंदूर्मशास्त्रांतील कांहीं नियमांची असमता व अनिश्चितपणा
उद्देश. काडून टाकून कांहीं नवे हक्क देणे आवश्यक आहे व त्याअर्थी
ख्रियांचे अशा प्रकारचे इस्टेटीतील हक्क स्पष्ट ठरवून त्यांचा
दर्जा समाधानकारक पायावर उभारणे जरुर असल्याचे दिसून आले आहे, त्याअर्थी खालीलप्रमाणे
कायदा करणेत येत आहे.

१ एखादे हिंदू-ख्रीचा नवरा तो एव्हा बकुटंवी असता मयत झाला तरी अशी विधवा-ख्री
समाईक कुटुंबांतील मिळ-
कर्त वांटून मागणेचा विध-
वेचा अधिकार.
इसमाचे विधवेचा समावेश होत नाही.

नवन्यांचे ठिकाणी सहभागिदार होते व तीस समाईक कुटुंबाचे
मिळकर्तीतील जो हिस्सा तिचे नवन्यास मागतां आला असता
तो वांटून मागणेचा अधिकार आहे; मात्र विधवा या शद्वांत
वांटप मागणे स हिंदूर्मशास्त्राप्रमाणे अपात्र असणाऱ्या हिं

- (अ) एकत्रकुटुंबांतील विववा स्त्रीनें वांटणी वेतली, एवढ्यानेच एकत्र-कुटुंबांचे स्वरूप बदलणार नाही.
- (ब) प्रचलित हिंदूवर्मशास्त्राप्रमाणे व्यभिचारादि ज्या कारणांमुळे पोटगी मागणेच्या हक्कास विववा अपाव होते त्या कारणांमुळे वांटणी मागणेच्या हक्कासही ती अपाव होईल.
- (क) पुव असलेल्या हिंदू-विववेला देखील आपल्या नवज्याचे मिळकतीची वांटणी मागतां येईल, तिला पुवाचे वरोवरीने हिस्सा मिळेल.
- ✓ (ड) या कायद्यानें दिलेला वांटणी मागणेचा हक पोटगीचे हक्कावरोवर वैकल्पिक आोहे; मात्र इतरांनें की कोटमाफत अगर खासगी रीतीनें ज्या विववांनी आपली पोटगी ठररून वेतली असेल त्यास वांटप मागणेचा आविकार नाही.
- ✓ (इ) हा कायदा होणेपूर्वी विववा झालेल्या हिंदू-स्त्रियांनाही याचा फायदा घेतां येईल; मात्र इतरांनें की कोटमाफत अगर खासगी रीतीनें ज्या विववांनी आपली पोटगी ठररून वेतली असेल त्यास वांटप मागणेचा आविकार नाही.

खुलासे:—(१) ‘पुत्र’ या शद्वांत औरस, सापल्न व दत्तक यांचा समावेश होतो.

(२) ‘मिळकत’ या शद्वांत नवज्याचे समाईक, स्वसंपादित अगर स्वतंत्र मिळकतीचा समावेश होतो.

(३) ‘सहभागीदार’ या शद्वानें जे आविकार पुरुष सहभागीदारास असतात ते तिला मिळतील; मात्र वांटप झाल्याशिवाय तिला इतर सहभागीदारांचे सम्मतीशिवाय दत्तक वेतां येणार नाही व सहभागीदार ह्याणून समाईक कुटुंबांचे मिळकतीलोल आपला कोणताही दावाहकसंवंव तवदील

- (अ) एकत्र कुटुंबांतील विववा स्त्रीनें वांटणी घेतली, एवढ्यानेच एकत्र-कुटुंबांचे स्वरूप बदलणार नाहीं.
- (ब) प्रचलित हिंदू वैधानिक मार्गांचे व्यभिचारादि ज्या कारणांमुळे पोटगी मागणेच्या हक्कास विववा अपाव होते त्या कारणांमुळे वांटणी मागणेच्या हक्कासही ती अपाव होईल.
- (क) पुव असलेल्या हिंदू-विववेला देखील आपल्या नवज्याचे मिळकतीची वांटणी मागतां येईल, तिला पुवाचे वरोवरीने हिस्सा मिळेल.
- ✓ (ड) या कायद्यानें दिलेला वांटणी मागणेचा हक्क पोटगीचे हक्कावरोवर वैकल्पिक आहे; मात्र वांटगी अगर पोटगी यांपैकीं कोणत्याहि एका हक्काची मागणी हिंदू विववेनें एकदां केल्यानंतर तिला दुसऱ्या हक्काची मागणी करतां येणार नाहीं.
- ✓ (इ) हा कायदा होणेपूर्वी विववा झालेल्या हिंदू-विववांनाही याचा फायदा घेतां येईल; मात्र इतवेनें कीं कोर्टमार्फत अगर खासगी रीतीनें ज्या विववांनीं आपली पोटगी ठररून घेतली असेल त्यांस वांटप मागणेचा आविकार नाहीं.

खुलासे:—(१) ‘पुत्र’ या शद्वांत औरस, सापल्न व दत्तक यांचा समावेश होतो.

(२) ‘मिळकत’ या शद्वांत नवज्याचे समाईक, स्वसंपादित अगर स्वतंत्र मिळकतीचा समावेश होतो.

(३) ‘सहभागीदार’ या शद्वांनें जे आविकार पुरुप सहभागीदारास असतात ते तिला मिळतील; मात्र वांटप-झाल्याशिवाय तिला इतर सहभागीदारांचे सम्मतीशिवाय दत्तक घेतां येणार नाहीं व सहभागीदार ह्याणून समाईक कुटुंबाचे मिळकतील आपला कोणताही दावाहक संबंध तबदील

- (अ) एकत्रकुटुंबांतील विववा स्त्रीनें वांटणी घेतली, एवढ्यानेच एकत्र-कुटुंबाचें स्वरूप बदलणार नाहीं.
- (ब) प्रचलित हिंदूवर्मशास्त्राप्रमाणे व्यभिचारादि ज्या कारणांमुळे पोटगी मागणेच्या हक्कास विववा अपात्र होते त्या कारणांमुळे वांटणी मागणेच्या हक्कासही ती अपात्र होईल.
- (क) पुव असलेल्या हिंदू-विववेला देखील आपल्या नवन्याचे मिळकतीची वांटणी मागतां येईल, तिला पुवाचे वरोवरीने हिस्सा मिळेल.
- ✓ (ड) या कायद्यानें दिलेला वांटणी मागणेचा हक्क पोटगीचे हक्कावरोवर वैकल्पिक आहे; मात्र वांटगी अगर पोटगी यांपैकीं कोणत्याहि एका हक्काची मागणी हिंदू विववेनें एकदां केल्यानंतर तिला दुसऱ्या हक्काची मागणी करतां येणार नाहीं.
- ✓ (इ) हा कायदा होणेपूर्वी विववा झालेल्या हिंदू-विववानाही याचा फायदा घेतां येईल; मात्र इतव्यानें कीं कोर्टमार्फत अगर खासगी रीतीने ज्या विववानीं आपली पोटगी ठररून घेतली असेल त्यांस वांटप मागणेचा आविकार नाहीं.

खुलासे:—(१) 'पुत्र' या शद्वांत औरस, सापल्न व दत्तक यांचा समावेश होतो.

(२) 'मिळकत' या शद्वांत नवन्याचे समाईक, स्वसंपादित अगर स्वतंत्र मिळकतीचा समावेश होतो.

(३) 'सहभागीदार' या शद्वांत जे आधिकार पुरुष सहभागी दारास असतात ते तिला मिळतील; मात्र वांटप शाश्वत शिवाय तिला इतर सहभागीदारांचे सम्मतीशिवाय घेतां येणार नाहीं व सहभागीदार ह्याणून समाईक मिळकतीलील आपला कोणताही दावाहकसंबंध